

BIZTONSÁGI ADATLAP

1. SZAKASZ: AZ ANYAG ÉS A VÁLLALAT/VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA

1.1. Termékazonosító:

Herbária Wellness Édesnarancsolaj

Kémiai név: Narancsolaj, édes

CAS-szám: 8028-48-6

EK-szám: 232-433-8

Regisztrációs szám: 01-2119493353-35-XXXX

1.2. Az anyag megfelelő azonosított felhasználása, illetve ellenjavallt felhasználása:

Illóolaj párologtatáshoz és szaunában való használatra, lakossági felhasználásra.

Főbb felhasználói csoportok:

SU₃ – Ipari felhasználások: önmagukban vagy készítményekben lévő anyagok ipari létesítményekben való felhasználása

SU₂₂ – Foglalkozásszerű felhasználások: Lakossági felhasználás (közigazgatás, oktatás, szórakoztatás, szolgáltatások, kézművesek)

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai:

A forgalmazó adatai:

Herbária Zrt.

1135 Budapest, Csata utca 27.

Tel.: +36 (1) 288 6700; +36 20 975 2447

A gyártó adatai:

INDUKERN, S.A. F&F

Alta Ribagorça, 6-8

08820. El Prat de Llobregat

Barcelona

Tel.: +34 93 506 9100

Fax: +34 93 506 9199

E-mail: indukern@indukern.es

Web: www.indukern.es

1.3.1. Felelős személy neve:

-

E-mail: titkarsag@herbaria.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám:

Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)

1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.

Tel.: 06 1 476 6464, 06 80 201 199 (0-24 h)

2. SZAKASZ: A VESZÉLY AZONOSÍTÁSA

2.1. Az anyag osztályozása:

Osztályozás az 1272/2008/EK rendelet (CLP) alapján:

Tűzveszélyes folyadékok, 3. veszélyességi kategória – H₂₂₆

Bőrmarás/Bőrirritáció, 2. veszélyességi kategória – H₃₁₅

Szenzibilizáció – Bőr, 1. veszélyességi kategória – H₃₁₇

A vízi környezetre veszélyes – akut veszélyesség, 1. veszélyességi kategória – H₄₀₀

A vízi környezetre veszélyes – krónikus veszélyesség, 1. veszélyességi kategória – H₄₁₀

Figyelmeztető **H-mondatok**:

H226 – Tűzveszélyes folyadék és gőz.
H315 – Bőrirritáló hatású.
H317 – Allergiás bőrreakciót válthat ki.
H400 – Nagyon mérgező a vízi élővilágra.
H410 – Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

2.2. **Címkézési elemek:**

Szenzibilizáló összetevők: d-Limonén; alfa-Pinén; delta-3-Karén

Figyelmeztető **H-mondatok**:

H226 – Tűzveszélyes folyadék és gőz.
H315 – Bőrirritáló hatású.
H317 – Allergiás bőrreakciót válthat ki.
H410 – Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

Az óvintézkedésekre vonatkozó **P-mondatok**:

P102 – Gyermekektől elzárva tartandó.
P210 – Hőtől, forró felületektől, szikrától, nyílt lángtól és más gyújtóforrástól távol tartandó. Tilos a dohányzás.
P273 – Kerülni kell az anyagnak a környezetbe való kijutását.
P280 – Védőkesztyű használata kötelező.
P302 + P352 – HA BŐRRE KERÜL: Lemosás bő szappanos vízzel.
P333 + P313 – Bőrirritáció vagy kiütések megjelenése esetén: Orvosi ellátást kell kérni.
P501 – A tartalom/edény elhelyezése hulladékként: A területileg kijelölt veszélyes hulladékgyűjtőben.

2.3. **Egyéb veszélyek:**

Az anyagnak nincs egyéb ismert egészség- vagy környezetkárosító hatása.
Az anyag nem felel meg a PBT vagy a vPvB anyagokra vonatkozó kritériumoknak.

3. **SZAKASZ: ÖSSZETÉTEL/ÖSSZETEVŐKRE VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK**

3.1. **Anyag:**

Fő összetevő:

Kémiai név: Narancsolaj, édes

CAS-szám: 8028-48-6

EK-szám: 232-433-8

UVCB anyag (ismeretlen szerkezetű vagy változó összetételű, komplex reakcióban keletkezett vagy biológiai eredetű anyagok)

Natural Complex Substance (NCS): természetes összetett anyag

Szennyező anyag, stabilizáló adalék vagy a fő összetevőtől eltérő egyéb egyedi összetevő, amelyet magában is osztályoznak – és amely hozzájárul az anyag osztályozásához:

Megnevezés	CAS-szám	EK-szám / ECHA lista szám	REACH reg. szám	Konc. (%)	Osztályozás az 1272/2008/EK rendelet szerint (CLP)		
					Veszély-piktogram	Veszély-kategória	H-mondat
d-Limonén ; (R)-p-menta-1,8-dién Indexszám: 601-029-00-7	5989-27-5	227-813-5	-	>25 - <100	GHS02 GHS07 GHS09 Figyelem	Flam. Liq. 3 Skin Irrit. 2 Skin Sens. 1 Aquatic Acute 1 Aquatic Chronic 1	H226 H315 H317 H400 H410
7-Metil-3-metilénokta-1,6-dién; Mircén*	123-35-3	204-622-5	-	1 - <10	GHS02 GHS07 GHS08 Veszély	Flam. Liq. 3 Asp. Tox. 1 Skin Irrit. 2	H226 H304 H315
α-Pinén*	80-56-8	201-291-9	-	0,1 - <1	GHS02 GHS07 GHS08 GHS09 Veszély	Flam. Liq. 3 Asp. Tox. 1 Skin Irrit. 2 Skin Sens. 1 Aquatic Acute 1 Aquatic Chronic 1	H226 H304 H315 H317 H400 H410
δ-3-Karén*	13466-78-9	236-719-3	-	0,1 - <1	GHS02 GHS07 GHS08 Veszély	Flam. Liq. 3 Asp. Tox. 1 Skin Irrit. 2 Skin Sens. 1 Aquatic Chronic 3	H226 H304 H315 H317 H412
cisz-Ocimén; cisz-3,7-Dimetil-1,3,6-oktatrién*	13877-91-3	237-641-2	-	0,1 - <1	GHS02 GHS08 Veszély	Flam. Liq. 3 Asp. Tox. 4 Aquatic Chronic 3	H226 H304 H412

*: A gyártó által megadott osztályozás, az anyag nem szerepel az 1272/2008/EK rendelet VI. mellékletében.

A H-mondat(ok) teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. SZAKASZ: ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése:

Általános információ: Bizonytalanság vagy fennálló tünetek esetén forduljunk orvoshoz.
 Eszméletlen sérültnek ne adjunk semmit szájon át, mert fulladást okozhat.

LENYELÉS:

Teendők:

- Öblítsük ki a szájüreget vízzel.
- Ne hánytassuk a sérültet.
- Nyugtassuk meg a sérültet és forduljunk orvoshoz.

BELÉGZÉS: Eszméletlen sérültnek ne adjunk semmit szájon át

Teendők:

- A sérültet vigyük friss levegőre és pihentessük.
- Légúti panaszok fennállása esetén forduljunk orvoshoz.

BŐRREL ÉRINTKEZÉS:

Teendők:

- Azonnal távolítsuk el a szennyezett ruházatot.
- Alaposan tisztítsuk meg a bőrfelületet szappanos vízzel, majd alaposan öblítsük le.
- Tilos oldószert vagy hígítót használni.
- Irritációs és allergiás tünetek fennállása esetén forduljunk orvoshoz.

SZEMBE JUTÁS:

Teendők:

- Távolítsuk el a kontaktlencséket, ha vannak.
- Azonnal öblítsük ki a szemet hideg vízzel a szemhéjszélek széthúzásával (legalább negyed órán át).
- Irritáció fennállása esetén forduljunk orvoshoz.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások:

Belégzés: A termék köd vagy permet formájában irritáló hatású a légutakra (köhögés, nehézlégzés). A tünetek késleltetve is megjelenhetnek.

Bőr: Irritálhatja a bőrt és allergiás reakciót okozhat. A bőrrel vagy nyálkahártyákkal való ismételt vagy hosszantartó érintkezés bőrpírt, hólyagosodást vagy bőrgyulladást okozhat.

Szem: Átmeneti irritációt okozhat (vörösség, könnyezés, égő érzés).

Lenyelés: Irritálja a gyomrot és a bélrendszert (hányinger, hasmenés, hányás, egyéb emésztőrendszeri panaszok).

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése:

Fennálló tünetek esetén azonnal forduljunk orvoshoz.

Különleges ellátás nem szükséges, tüneti kezelés.

Mivel a tünetek késleltetve is megjelenhetnek, szükség lehet orvosi megfigyelésre.

5. SZAKASZ: TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

5.1. Oltóanyag:

5.1.1. Megfelelő oltóanyag:

Poroltó, szén-dioxid, száraz homok. Kiterjedt tűz esetén alkoholálló habot vagy vízpermetet kell használni.

5.1.2. Alkalmatlan oltóanyag:

Közvetlen vízszugár.

5.2. Az anyagból vagy a keverékből származó különleges veszélyek:

Tűzveszélyes folyadék és gőz.

A veszélyes bomlástermékek keletkezése nagyban függ az égés körülményeitől. Levegőben található szilárd, folyékony és gáz anyagok komplex keveréke alakulhat ki, mint például szén-monoxid, szén-dioxid, nitrogén-oxidok és gázok, és egyéb nem azonosított vegyületek.

A bomlástermékek belélegzése súlyosan károsíthatja az egészséget.

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat:

Az előírásoknak megfelelő teljes védőöltözet (kesztyű, védőszemüveg, arcmaszk) és külső levegőtől függetlenített légzőkészülék alkalmazandó.

A tűz által veszélyeztetett tartályok vízpermettel hűtendők.

Ügyeljünk a szélirányra.

Az oltáshoz használt folyadék a csatornahálózatba, vízfolyásokba nem kerülhet.

A tűz maradványait és a szennyezett oltóvizet a helyi hatósági előírásoknak megfelelően kell ártalmatlanítani.

Szabvány eljárás kémiai tüzek kezelésére.

6. SZAKASZ: INTÉZKEDÉSEK VÉLETLENSZERŰ EXPOZÍCIÓNÁL

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások:

6.1.1. Nem sürgősségi ellátó személyzet esetében:

A baleset helyszínén csak a szükséges teendőket jól ismerő, kiképzett, megfelelő egyéni védőeszközöket viselő személyzet tartózkodhat.

6.1.2. Sürgősségi ellátók esetében:

Távolítsuk el a gyújtóforrásokat, szüntessük meg a nyílt lángokat. Tilos a dohányzás.

Ne lélegezzük be a keletkező füstöket/gőzöket.

A termék használatának helyén gondoskodjunk a megfelelő szellőzésről/elszívásról.

Az expozíció ellenőrzésére és az egyéni védőfelszerelésekere vonatkozó információkat lásd a 8. szakaszban.

Kerüljük a szemmel és a bőrrel történő érintkezést.

Nagyobb mértékű kiömlés esetén külső levegőtől függetlenített légzésvédő használandó.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések:

A környezetbe jutott anyagot, illetve a képződő hulladékot a hatályos környezetvédelmi előírásoknak megfelelően kell kezelni.

Az anyag és a belőle származó hulladék élővízbe, talajba és közcatornába jutását meg kell akadályozni. Amennyiben környezetszennyezéssel járó esemény következett be, haladéktalanul értesíteni kell az illetékes hatóságot.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai:

A nagy mennyiségben szabadba jutott anyagot szivattyúzzuk vissza egy tartályba.
Kisebb mennyiséget nem éghető nedvszívó anyaggal (homok, föld, vermikulit, kovaföld, egyéb inert nedvszívó anyag) kell felitatni, majd az összegyűjtött hulladékot szakszerű eltávolításig/ártalmatlanításig megfelelő, címkével ellátott, zárható veszélyes hulladékgyűjtő tartályba helyezve kell tárolni.
Tartsuk be a helyi előírásokat.
Szüntessük meg a nyílt lángokat és gyújtóforrásokat. Szikramentes eszközök használandók.
A szennyezett helyiséget alaposan szellőztessük ki.
A szennyezett nedvszívó anyagokat a vonatkozó előírásoknak megfelelően ártalmatlanítsuk.
A szennyezett tárgyakat és padlót a környezetvédelmi előírásoknak megfelelően tisztítsuk meg.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra:

További és részletes információért lásd a 8. és a 13. szakaszt.

7. SZAKASZ: KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések:

A szokásos higiénés eljárások betartása kötelező.
Ne lélegezzük be a gőzöket nagy koncentrációban.
A termék használata közben nem szabad enni, inni és dohányozni.
Evés, ivás és dohányzás előtt mossunk meg minden szennyezett bőrfelületet.
Étkezőhelyiségbe történő belépés előtt vegyünk le minden szennyezett ruházatot és védőfelszerelést.
A szennyezett ruházatot és lábbeliet a következő használat előtt mossuk ki.

Műszaki intézkedések:

Akadályozzuk meg a gőzök felgyűlését.
Viseljünk antisztatikus pamut ruházatot és lábbeliet.
Az anyag kezelésére vonatkozó szabályok adott esetben a berendezések tisztítása, illetve az anyagmaradványoknak a tartályokból vagy egyéb tárolóedényekből történő eltávolítása esetén is alkalmazandók, különösen, ha ehhez gőz vagy forró víz használata szükséges, mivel ezek növelhetik a kemikáliák koncentrációját a munkahely levegőjében.
A vegyi anyagok nyílt kezelésére csak megfelelően kiképzett alkalmazottak kaphatnak megbízást.
Az illékony vegyi anyagok kibocsátásának minimalizálása érdekében minden melegítési folyamatot a lehető legalacsonyabb hőmérsékleten végezzük.

Tűz- és robbanásvédelmi előírások:

Hőforrástól és hőtermelő berendezésektől távol tartandó.
A gőzök nehezebbek a levegőnél és talajszinten felgyűlhetnek, levegővel elegyedve robbanásveszélyes keveréket hozhatnak létre.
Távolítsunk el minden nyílt lángot és gyújtóforrást.
Az elektrosztatikus kisülés megakadályozására óvintézkedéseket kell tenni.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt:

Műszaki intézkedések és tárolási feltételek:
Hűvös, száraz és jól szellőző helyen, hőforrásoktól és napfénytől védve tárolandó.
Tilos a dohányzás.

Idegenek belépése tilos.

A tartályt használaton kívül tartsuk lezárva és álló helyzetben.

Tárolási hőmérséklet: 5 – 35 °C.

Nem összeférhető anyagok: lásd 10.5. szakaszt.

A csomagolásra/tárolásra használt anyag típusa: nincs különleges előírás.

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások):

Alapanyag aroma- és illatszergyártáshoz.

8. SZAKASZ: AZ EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE/EGYÉNI VÉDELEM

8.1. Ellenőrzési paraméterek:

Munkahelyi expozíciós határértékek a 25/2000. (IX. 30.) EüM-SZCSM együttes rendelet szerint:
Az anyag a 25/2000. (IX. 30.) EüM-SZCSM együttes rendelet szerint határértékkel nem szabályozott.

DNEL értékek:

Név	DNEL/DMEL	Típus	Érték
(R)-p-menta-1,8-dién CAS-szám: 5989-27-5	Munkavállaló	Inhalatív, hosszú távú, rendszerszintű	33,3 mg/m ³
7-Metil-3-metilénokta-1,6-dién CAS-szám: 123-35-3	Munkavállaló	Inhalatív, hosszú távú, rendszerszintű	5,83 mg/m ³
α-Pinén CAS-szám: 80-56-8	Munkavállaló	Inhalatív, hosszú távú, rendszerszintű	5,98 mg/m ³

PNEC értékek

Közeg	Érték	Megjegyzés
Édesvíz	nincs adat	nincs
Tengervíz	nincs adat	nincs
Édesvízi üledék	nincs adat	nincs
Tengervízi üledék	nincs adat	nincs
Szennyvíztisztító telep (STP)	nincs adat	nincs
Szakaszos kibocsátás	nincs adat	nincs
Másodlagos mérgezés	nincs adat	nincs
Talaj	nincs adat	nincs

8.2. Az expozíció ellenőrzése:

A 25/2000. (IX. 30.) EÜM-SZCSM együttes rendelet 7. § (6) bekezdése értelmében a határértékkel nem szabályozott veszélyes anyag esetében a munkáltató köteles a tudományos, technikai színvonal szerint elvárható legkisebb szintre csökkenteni az expozíció mértékét, amely szinten a tudomány mindenkori állása szerint a veszélyes anyagnak nincs egészségkárosító hatása.

8.2.1. Megfelelő műszaki ellenőrzés:

A munkavégzés során megfelelő körülmények szükségesek az anyag kiömlésének, padozatra, ruházatra, bőrre, illetve szembe jutásának elkerülésére.

Ahol megoldható, a termék mozgatásához és feldolgozásához használjunk zárt rendszereket.

Különítsük el az olyan helyiségeket, ahol a terméket keverik vagy nyílt rendszerben kezelik. Az ilyen helyiségekben úgy állítsuk be a légnyomást, hogy az alacsonyabb legyen az üzem többi részének légnyomásánál.

Hőforrásoktól, nyílt lángtól távol tartandó.

Szükség esetén forduljunk szakemberhez, aki beazonosítja és megméri a levegőben található illékony vegyianyagokat és ez alapján kiszámítja a veszélyességet.

8.2.2. Egyéni óvintézkedések, például egyéni védőeszközök:

- Szem-/arcvédelem:** Az előírásoknak megfelelő, szorosan illeszkedő vagy oldalvédelemmel ellátott védőszemüveg vagy maszk használandó (EN 165, EN 166, EN 167, EN 168). A szemüveg átláthatósága legyen megfelelő. Naponta tisztítsuk és a gyártó útmutatásai alapján rendszeresen fertőtlenítsük. Az elhasználódás jelei: a lencsék sárga elszíneződése, felületi karcok stb. Ilyen esetekben cseréljük el a szemüveget.

2. Bőrvédelem:

- Kézvédelem:** Az előírásoknak megfelelő, vegyianyagnak ellenálló, CE-jelöléssel ellátott, II. védelmi indexű védőkesztyű használandó (EN 374-1, EN 374-2, EN 374-3, EN 420). A védőkesztyűt tartsuk száraz helyen, távol minden hőforrástól, és ne tegyük ki napfénynek. Ne használjunk olyan anyagot kesztyűn, pl. festékeket, oldószereket vagy ragasztókat, amelyek megváltoztathatják az ellenállását. A kesztyűeknek megfelelő méretűeknek kell lenniük, hogy megfelelően illeszkedjen a felhasználó kezére. Nem lehet túl laza vagy túl szoros. Mindig tiszta, száraz kézre használjuk.

- Egyéb:** CE-jelöléssel ellátott, antisztatikus védőruházat II kategória (EN 340, EN 1149-1, EN 1149-2, EN 1149-3, EN 1149-5. A védőruházat nem lehet túl szoros vagy túl laza, nem akadályozhatja a felhasználó mozgását. Minden esetben kövessük a gyártói utasításokat a kezelésre és a mosásra vonatkozóan. Antisztatikus védőcipő, CE-jelöléssel ellátott, II kategória (EN ISO 13287, EN ISO 20344, EN ISO 20346). A lábbelik épségét rendszeresen ellenőrizzük. A komfortérzethez tartozó legalkalmasabb lábbelit kell kiválasztani a többféle modell közül.

- Légutak védelme:** A nyitott tartályok és egyéb veszélyforrások körül – beleértve az olyan helyeket is, ahol a keveréket csomagolás nélkül mérik vagy adagolják – a túlzott mértékű belélegzés elkerülése érdekében helyi elszívást kell alkalmazni. Az olyan munkahelyeken, ahol a rendelkezésre álló műszaki intézkedés, mint például a szükséges mértékű szellőzés stb. elégséges, normál tevékenységek esetén nem szükséges a légzésvédelem.

Amennyiben a műszaki intézkedés és a biztonságos munkavégzési módszerek nem elégségesek – különösen az alább felsorolt esetekben – olyan jóváhagyott és megfelelően illeszkedő légzőkészüléket kell használni, amely szerves gázok ellen védő és részecskeszűrővel van ellátva:

- a) a műszaki intézkedések, illetve a megfelelő munkavédelmi előírások és/vagy folyamatok életbe léptetéséig; vagy
- b) olyan rövidebb karbantartási munkák idején, amikor a műszaki megoldások nem a megszokott módon működnek vagy nem elégségesek; vagy
- c) amikor hő hatására nő a munkahely levegőjének gőzkoncentrációja; vagy
- d) vészhelyzetben; vagy
- e) ha a műszaki és munkavédelmi megoldások nem elégségesek ahhoz, hogy a levegő károsanyag-koncentrációját az adott foglalkozási ág számára meghatározott veszélyességi határérték alatt tartsák.

4. **Hővesztés:** Nem ismert.

8.2.3. **A környezeti expozíció ellenőrzése:**

Csatornától, felszíni és talajvizektől távol tartandó. Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

A 8. szakasz alatti előírások átlagosnak tekinthető körülmények között, szakszerűen végzett tevékenységre és rendeltetésszerű felhasználási feltételekre vonatkoznak. Amennyiben ettől eltérő viszonyok vagy rendkívüli körülmények között történik a munkavégzés, a további szükséges teendőkről és az egyéni védőeszközökkel kapcsolatban szakértő bevonásával ajánlott dönteni.

9. SZAKASZ: FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

9.1. **Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk:**

Paraméter	Érték / Vizsgálati módszer / Megjegyzés
1. Külső jellemzők	narancssárga folyadék
2. Szag	citrus, narancs, friss, édes
3. Szagküszöbérték	normál használat során jól érezhető
4. pH-érték	nincs adat*
5. Olvadáspont/fagyáspont	nincs adat*
6. Kezdő forráspont és forrásponttartomány	nincs adat*
7. Lobbanáspont	52 °C
8. Párolgási sebesség	nincs adat*
9. Gyúlékonyság (szilárd, gázhalmazállapot)	gyúlékony
10. Alsó/felső gyulladási határ vagy robbanási tartományok	nincs adat*
11. Gőznyomás	nincs adat*
12. Gőzsűrűség	nincs adat*
13. Relatív sűrűség	nincs adat*
14. Oldékonyság(ok)	vízben nem oldódik
15. Megoszlási hányados: n-oktanol/víz	nincs adat*
16. Öngyulladás hőmérséklet	nem öngyulladó
17. Bomlási hőmérséklet	nincs adat*
18. Viskozitás	nincs adat*
19. Robbanásveszélyesség	nem robbanásveszélyes, de a gőzei a levegővel robbanásveszélyes elegyet alkothatnak
20. Oxidáló tulajdonságok	nem oxidáló

9.2. **Egyéb információk:**

Sűrűség 20 °C-on: 0,832 – 0,852 g/cm³

*: A gyártó erre a paraméterre a termék vonatkozásában nem végzett vizsgálatokat, vagy a vizsgálatok eredménye az adatlap kiállításának időpontjában nem áll rendelkezésre.

10. SZAKASZ: STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG

10.1. **Reakciókészség:**

Az előírásoknak megfelelő tárolás esetén nincsenek veszélyes reakciók.

10.2. **Kémiai stabilitás:**

Az előírásoknak megfelelő tárolás és kezelés esetén stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége:

Megjegyzés: Sem önmagában, sem vízzel érintkezve nem hordoz jelentős reaktivitási kockázatot. Kerüljük az anyag erős savakkal, lúgokkal vagy oxidálószerrel való érintkezését.

10.4. Kerülendő körülmények:

Magas hőmérséklet, statikus feltöltődés, közvetlen hőforrás, nem összeférhető anyagokkal történő érintkezés, lobbanáspont közeli vagy feletti hőmérséklet.
Ne melegítsük zárt tartályban.
Közvetlen napsugárzás, nyílt lánggal történő melegítés.

10.5. Nem összeférhető anyagok:

Robbanásveszélyes anyagok, toxikus anyagok, oxidálószer, savak, lúgok, oxidálószer.

10.6. Veszélyes bomlástermékek:

Az előírt tárolási körülmények betartása és az előírt kezelési utasítás során a rendeltetési célra történő használatnál nem keletkezik veszélyes bomlástermék.
Tűz esetén veszélyes bomlástermék keletkezhet, mint szén-monoxid, szén-dioxid és nitrogén gázok és oxidok.

11. SZAKASZ: TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ:

Akut toxicitás: A rendelkezésre álló adatok alapján nem teljesíti a besorolás kritériumait.

Bőrkorrózió/bőrirritáció: Bőrirritáló hatású.

Súlyos szemkárosodás/szemirritáció: A rendelkezésre álló adatok alapján nem teljesíti a besorolás kritériumait.

Légzőszervi vagy bőrszenzibilizáció: Allergiás bőrreakciót válthat ki.

Csírasejt-mutagenitás: A rendelkezésre álló adatok alapján nem teljesíti a besorolás kritériumait.

Rákkeltő hatás: A rendelkezésre álló adatok alapján nem teljesíti a besorolás kritériumait.

Reprodukciós toxicitás: A rendelkezésre álló adatok alapján nem teljesíti a besorolás kritériumait.

Egyetlen expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT): A rendelkezésre álló adatok alapján nem teljesíti a besorolás kritériumait.

Ismétlődő expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT): A rendelkezésre álló adatok alapján nem teljesíti a besorolás kritériumait.

Aspirációs veszély: A rendelkezésre álló adatok alapján nem teljesíti a besorolás kritériumait.

11.1.1. Klinikai vizsgálatok eredményeinek összefoglalása:

Nem áll rendelkezésre adat.

11.1.2. Vonatkozó toxikológiai adatok:

(R)-p-menta-1,8-dién; d-Limonén (CAS-szám: 5989-27-5):

LD₅₀ (orális, egér) 5600 mg/kg

LD₅₀ (dermális, nyúl): >5 g/kg

11.1.3. Valószínű expozíciós utakra vonatkozó információ:

Lenyelés, belégzés, bőrrel érintkezés, szembe jutás.

11.1.4. A fizikai, kémiai és toxikológiai jellegzetességekkel kapcsolatos tünetek:

Ismétlődő vagy hosszú távú érintkezés a bőr zsírtalanítását okozhatja, amely nem allergiás bőrgyulladást és a termék bőrön át történő felszívódását okozhatja.

Szembe fröccsenés átmeneti irritációt és nem maradandó szemkárosodást okozhat.

11.1.5. A rövid és hosszú távú expozícióból származó késleltetett és azonnali hatások, valamint krónikus hatások:

Bőrirritáló hatású.

Allergiás bőrreakciót válthat ki.

11.1.6. A kölcsönhatásokból eredő hatások:

Nem áll rendelkezésre adat.

11.1.7. Az egyedi adatok hiánya:

Nincs tájékoztatás.

11.1.8. Egyéb információk:

Nem áll rendelkezésre adat.

12. SZAKASZ: ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

12.1. Toxicitás:

Rövid távú (akut) vízi toxicitási veszély: Nagyon mérgező a vízi élővilágra.

Hosszú távú (krónikus) vízi toxicitási veszély: Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság:

Nem áll rendelkezésre adat.

12.3. Bioakkumulációs képesség:

α-Pinén (CAS-szám: 80-56-8):

log Pow: 4,48 - magas

- 12.4. **A talajban való mobilitás:**
Vízben nem oldódik, de a vízi környezetre nagyon veszélyes.
A terméket tilos felszíni vagy talajvízbe, csatornába engedni. A környezetbe jutás esetén minden lehetséges eszközzel meg kell akadályozni, hogy a termék a talajba jusson.
- 12.5. **A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei:**
A termék nem felel meg a PBT vagy a vPvB anyagokra vonatkozó kritériumoknak.
- 12.6. **Egyéb káros hatások:**
Nem áll rendelkezésre adat.

13. SZAKASZ: ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

- 13.1. **Hulladékkezelési módszerek:**
A termék maradékainak kezelése és ártalmatlanítása a 2012. évi CLXXXV. törvény, a 225/2015. (VIII. 7.) Kormány rendelet és a 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet előírásai szerint.
- 13.1.1. **Termék ártalmatlanítására vonatkozó információk:**
A vonatkozó előírásoknak megfelelően ártalmatlanítandó.
A felhasználatlan terméket tartalmazó hulladékot speciális vagy veszélyes hulladék gyűjtőhelyre kell szállítani.
Ahol csak lehetséges kerüljük vagy minimalizáljuk a hulladékképződést.
Csak akkor égessük el vagy szállítsuk hulladéklerakóba, ha az újrafeldolgozás nem megoldható.
Csatornába engedni nem szabad.
Hulladékjegyzék-kód (a gyártó javaslata):
07 07 04* egyéb szerves oldószer, mosófolyadék és anyalúg
*: veszélyes hulladék
- 13.1.2. **Csomagolás ártalmatlanítására vonatkozó információk:**
A vonatkozó előírásoknak megfelelően ártalmatlanítandó.
A csomagolási hulladékot hasznosítsuk újra.
Az üres tartályokat újrahasznosítás vagy hulladék kezelés céljából jóváhagyott hulladék kezelő telepre kell vinni.
Hulladékjegyzék-kód:
15 01 10* veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék
*: veszélyes hulladék
- 13.1.3. **Fizikai/kémiai tulajdonságok, amelyek befolyásolhatják a hulladékkezelés lehetőségeit:**
Nem ismertek.
- 13.1.4. **A szennyvízkezelésre vonatkozó utasítások:**
Nem ismertek.
- 13.1.5. **Hulladékkezelési módszerekkel kapcsolatos esetleges különleges óvintézkedések:**
Nincs adat.

14. SZAKASZ: SZÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

- 14.1. **UN-szám:**
UN 1169
- 14.2. **Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés:**
ADR/RID; ADN: FOLYÉKONY AROMÁS KIVONATOK
IMDG; IATA: EXTRACTS, AROMATIC, LIQUID
- 14.3. **Szállítási veszélyességi osztály(ok):**
Osztály: 3
ADR/RID:
Korlátozott mennyiség: 5 liter
Engedményes mennyiség: E1
Alagútkorlátozási-kód: D/E
ADN; IMDG:
Korlátozott mennyiség: 5 liter
Engedményes mennyiség: E1
- 14.4. **Csomagolási csoport:**
III
- 14.5. **Környezeti veszélyek:**
Környezetre veszélyes: Igen.
Tengerszennyező: Igen.

14.6. A felhasználót érintő különleges óvintézkedések:

Veszélyt jelző szám: 30

EmS-kód: F-E, S-D

14.7. A MARPOL-egyezmény II. melléklete és az IBC szabályzat szerinti ömlesztett szállítás:

Nem alkalmazandó.

15. SZAKASZ: SZABÁLYOZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok:

1. REACH nemzetközi szabályozás:
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1907/2006/EK RENDELETE (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK biztonsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről, és módosításai
2. CLP nemzetközi szabályozás:
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1272/2008/EK RENDELETE (2008. december 16.) az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról, és módosításai
3. A BIZOTTSÁG (EU) 2015/830 RENDELETE (2015. május 28.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról
4. Veszélyes anyagokkal kapcsolatos hazai rendeletek:
2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosításai
a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló **44/2000 (XII. 27.) EüM rendelet** és módosításai
5. A hulladékra vonatkozó hazai előírások:
2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról
225/2015. (VIII. 7.) Kormány rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól
72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet a hulladékjegyzékről és módosításai
6. Vízszennyezéssel kapcsolatos hazai rendeletek:
220/2004 (VII. 21.) Korm. rendelet és módosításai
7. Munkavédelemre vonatkozó hazai előírások:
1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről, módosításai és vonatkozó NM, MüM rendeletei
8. A munkahelyek kémiai biztonságára vonatkozó hazai előírások:
25/2000. (IX. 30.) EüM-SZCSM együttes rendelet és módosításai

A termék szabályozott az 1218/2011/EU irányelv (Seveso III) szerint.

Seveso kategória:

P5.b TŰZVESZÉLYES FOLYADÉKOK

Alsó küszöbérték (tonnában): 5000

Felső küszöbérték (tonnában): 50 000

E1. A vízi környezetre veszélyes az akut 1 vagy a krónikus 1 kategóriában

Alsó küszöbérték (tonnában): 100

Felső küszöbérték (tonnában): 200

Nem tartozik az ozonréteget lebontó anyagokról szóló 1005/2009/EK rendelet hatálya alá.

Nem tartozik a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló 2019/1021 rendelet hatálya alá.

Nem tartalmaz olyan anyagot, ami a veszélyes vegyi anyagok kiviteléről és behozataláról szóló 649/2012/EK rendelet hatálya alá tartozik.

Nem tartalmaz olyan anyagot, ami szerepel az 1907/2006/EK rendelet (REACH) XIV. mellékletében (engedélyköteles anyagok jegyzéke).

Nem tartalmaz olyan összetevőt, amely az 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet XVII. mellékletében szerepel.

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: Nem készült.

16. SZAKASZ: EGYÉB INFORMÁCIÓK

A biztonsági adatlap felülvizsgálatával kapcsolatos adatok:

Módosult a biztonsági adatlap 1.2 szakasza (felhasználás).

Jelen biztonsági adatlap az 1907/2006/EK rendelet II. melléklet szerint hatályon kívül helyezi az összes korábbi verziót.

Felhasznált irodalom/források:

A biztonsági adatlap korábbi verziója (2019. 10. 11., 1. verzió),

A biztonsági adatlap 2. szakaszában előforduló H-mondatok teljes szövege:

H226 – Tűzveszélyes folyadék és gőz.

H304 – Lenyelve és a légutakba kerülve halálos lehet.

H315 – Bőrirritáló hatású.

H317 – Allergiás bőrreakciót válthat ki.

H400 – Nagyon mérgező a vízi élővilágra.

H410 – Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

H412 – Ártalmas a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

Továbbképzésre vonatkozó tanácsok: A foglalkozás-egészségügyi orvosi előírásokat be kell tartani. A munkavállalókat ki kell oktatni a keverékkel kapcsolatos valamennyi lehetséges hatásról, a biztonságos kezelési módszerekről, az előírt személyi védőfelszerelésekről, az elsősegélynyújtási intézkedésekről és a balesetekben vagy vészhelyzetekben történő teendőkről. A biztonsági adatlapot valamennyi foglalkozás körében felhasználó vagy kezelő személy számára elérhetővé kell tenni.

A biztonsági adatlapban előforduló rövidítések teljes szövege:

ADN: Veszélyes áruk nemzetközi belvízi szállításáról szóló európai megállapodás.

ADR: Veszélyes áruk nemzetközi közúti szállításáról szóló európai megállapodás.

ATE: Akut toxicitási érték.

AOX: Adszorbeálható szerves halogén.

AK-érték: Megengedett átlagos koncentráció.

BCF: Biokoncentrációs tényező.

BOI: Biokémiai oxigénigény.

CAS-szám: „Chemical Abstract Service” szám.

CK-érték: Megengedett csúcskoncentráció (rövid ideig megengedhető legnagyobb levegőszennyezettség).

CLP: Anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról szóló 1272/2008/EK rendelet.

CMR hatások: Rákkeltő, mutagén vagy reprodukciót károsító hatások.

CSA: Kémiai biztonsági értékelés.

CSR: Kémiai biztonsági jelentés.

DNEL: Származtatott hatásmentes szint.

ECHA: Európai Vegyi anyag-ügynökség.

EK: Európai Közösség.

EK-szám: EINECS és ELINCS szám (lásd még EINECS és ELINCS).

EGK: Európai Gazdasági Közösség.

EGT: Európai Gazdasági Térség (EU + Izland, Liechtenstein és Norvégia).

EINECS: Létező Kereskedelmi Vegyi Anyagok Európai Jegyzéke.

ELINCS: Törzskönyvezett Vegyi Anyagok Európai Jegyzéke.

EN: Európai szabvány.

ENSZ: Egyesült Nemzetek Szervezete.

EU: Európai Unió.

EWC: Európai Hulladék Katalógus (a LoW váltotta fel – lásd az alábbiakban).

GHS: Vegyi anyagok osztályozásának és címkézésének globálisan harmonizált rendszere.

IATA: Nemzetközi Légi Szállítási Szövetség.

ICAO-TI: A veszélyes áruk repülőgépen történő, biztonságos szállításához kiadott műszaki utasítások.

IMDG: Veszélyes áruk tengeri szállításának nemzetközi szabályzata.

IMSBC: Nemzetközi Tengerészeti Szilárd ömlesztett rakományok.

IUCLID: Egységes Nemzetközi Kémiai Információs Adatbázis.

IUPAC: Az Elméleti és Alkalmazott Kémia Nemzetközi Uniója.

KOI: Kémiai oxigénigény.

Kow: n-oktanol/víz megoszlási együttható.

LC50: Letális koncentráció a vizsgált populáció 50 %-ánál.

LD50: Letális dózis a vizsgált populáció 50 %-ánál (közepesen letális dózis).

LoW: Hulladékjegyzék.

LOEC: Az a legkisebb koncentráció, amelynek hatása már megfigyelhető.

LOEL: Az a legkisebb dózis, amelynek hatása már megfigyelhető.
MK-érték: Maximális koncentráció.

NOEC: Az a legnagyobb koncentráció, amelynek nincs megfigyelhető hatása.
NOEL: Az a legnagyobb dózis, amelynek nincs megfigyelhető hatása.
NOAEC: Az a legnagyobb koncentráció, amely még nem okoz megfigyelhető káros hatást.
NOAEL: Az a legnagyobb dózis, amely még nem okoz megfigyelhető káros hatást.
OECD: Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet.
OSHA: Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség.
PBT: Perzisztens, bioakkumulatív és mérgező.
PNEC: Becsült hatásmentes koncentráció.
QSAR: A molekulaszervezet és a biológiai hatás közötti mennyiségi összefüggés.
REACH: A vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról szóló 1907/2006/EK rendelet.
RID: Veszélyes áruk nemzetközi vasúti fuvarozásáról szóló szabályzat.
SCBA: Külső levegőtől függetlenített légzőkészülék.
SDS: Biztonsági adatlap.
STOT: Célszervi toxicitás.
SVHC: Különös aggodalomra okot adó anyagok.
UVCB: ismeretlen szerkezetű vagy változó összetételű, komplex reakcióban keletkezett vagy biológiai eredetű anyagok.
VOC: Illékony szerves vegyület.
vPvB: Nagyon perzisztens és nagyon bioakkumulatív.

Ez a biztonsági adatlap a termék gyártója/beszállítója által rendelkezésre bocsátott dokumentációk alapján készült, és megfelel a vonatkozó rendeleteknek és előírásoknak.

A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások, amelyeket a kiadás időpontjában pontosnak, helytállónak és szakszerűnek tartunk, hozzáértő szakemberek jóhiszemű munkájából származnak.

A termék felhasználása és kezelése során bizonyos körülmények között további, itt nem említett megfontolások is szükségessé válhatnak.

A biztonsági adatlapban foglalt információk megbízhatóságának mérlegelése, valamint a termék konkrét felhasználási és kezelési módjának megállapítása a tevékenységet végző felelőssége.

A felhasználó köteles minden olyan hatályos jogszabályi előírást betartani, amely a termékkel folytatott tevékenységre vonatkozik.

Biztonsági adatlapot készítette:
ToxInfo Kft.

A biztonsági adatlap értelmezésével kapcsolatos
szakmai segítségnyújtás:
+36 70 335 8480; info@toxinfo.hu

